

PRIRUČNIK ZA APLIKANTE

SA DETALJNIM UPUTAMA ZA PRIJAVU I

PRISTUP PROCESU SELEKCIJE

Sadržaj

2	I. UVOD	3
	II. NADLEŽNOST ZA PROVOĐENJE SELEKCIJE I ZAPOŠLJAVANJA	4
	III. PROCES SELEKCIJE I ZAPOŠLJAVANJA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA NA SVAKOM UPRAVNOM NIVOU DRŽAVNE SLUŽBE BIH.....	5
	III.1. Konkursne procedure za prijem u državnu službu u organima uprave na nivou Bosne i Hercegovine	5
	III.2. Postupak selekcije i imenovanja u organima državne službe Federacije BiH.....	15
	III.3. Pravila i procedure javne konkurencije za zapošljavanje i postavljenje državnih službenika u republičkim organima uprave Republike Srpske	30
	III.4. Izbor i zapošljavanje u organima javne uprave Distrikta Brčko BiH	39

I. UVOD

Procedure zapošljavanja i selekcije za radna mjesta u državnoj službi regulirane su zakonima i propisima u svim fazama konkursne procedure. Konkursne procedure i propisi kojima su regulirane nisu isti za pojedine nivoe uprave u Bosni i Hercegovini. Ovaj priručnik sadrži informaciju o fazama konkursnih procedura sa osvrtom na njihovo provođenje na pojedinim upravnim nivoima u državnoj službi Bosne i Hercegovine sa referencama na relevantne propise. Svrha priručnika je omogućiti potencijalnim kandidatima za radna mjesta u državnoj službi da na jednom mjestu dobiju potrebne informacije o procedurama selekcije i zapošljavanja, kako bi se mogli adekvatno pripremiti za svaku fazu procesa.

II. NADLEŽNOST ZA PROVOĐENJE SELEKCIJE I ZAPOŠLJAVANJA

4 | Procedure selekcije i zapošljavanja u državnu službu provode se putem javnog konkursa. Svrha javnog konkursa je da omogući svim zainteresiranim kandidatima da se pod istim uvjetima natječu za radno mjesto i da se odabere kandidat koji je najprimjereniji za određeno radno mjesto. Konkursne procedure realizira Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine za upražnjena radna mjesta državnih službenika u organima uprave na državnom nivou BiH, na zahtjev institucija. Agencija za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine utvrđuje kriterije i pravila i provodi postupke selekcije, imenovanja i postavljenja državnih službenika u organima državne službe u Federaciji BiH, na zahtjev i u skladu s potražnjom organa državne službe. U Republici Srpskoj Agencija za državnu upravu obavlja upravne i druge stručne poslove koji se odnose na ustanovljavanje i provođenje jedinstvenih pravila i procedura za zapošljavanje, imenovanje i postavljenje. U Distriktu Brčko BiH organizacija i učešće u postupcima izbora i zapošljavanja su u nadležnosti Odjeljenja za stručne i administrativne poslove, a provodi ih Odbor za zapošljavanje, koji čine tri člana koje imenuje gradonačelnik na mandat od četiri godine.

III. PROCES SELEKCIJE I ZAPOŠLJAVANJA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA NA SVAKOM UPRAVNOM NIVOU DRŽAVNE SLUŽBE BIH

III.1. Konkursne procedure za prijem u državnu službu u organima uprave na nivou Bosne i Hercegovine

→ **Relevantni zakoni i propisi**

Proces selekcije i izbora državnih službenika u državne organe/organe javne uprave na državnom nivou Bosne i Hercegovine reguliran je sljedećim propisima:

- Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17);
- Pravilnikom o postupcima oglašavanja, izbora kandidata, premještaja i postavljenja državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 27/08, 56/09, 54/10 i 70/12);
- Pravilnikom o uvjetima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine

(„Službeni glasnik BiH“ br. 62/10 i 30/14);

- Pravilnikom o karakteru i sadržaju javnog konkursa, načinu provođenja intervjua i obrascima za provođenje intervjua („Službeni glasnik BiH“ br. 63/16 i 21/17);
- Pravilnikom o programu polaganja javnog ispita („Službeni glasnik BiH“ br. 28/08 i 18/12);
- Odlukom o načinu polaganja javnog i stručnog ispita („Službeni glasnik BiH“ br. 96/07, 43/10 i 103/12).

→ **Raspisivanje javnog oglasa**

Javni konkurs sadrži javni ispit i stručni ispit, koji se sastoji od pismenog i usmenog dijela. Proces selekcije i zapošljavanja državnih službenika započinje objavom javnog oglasa za popunjavanje radnih mjesta državnih službenika. Oglas sadrži: preambulu, naslov, nazive radnih mjesta koja se oglašavaju, opise poslova sa statusom, odnosno nivoom radnog mjesta, posebne uvjete za svako radno mjesto, podatke o pripadajućoj osnovnoj plaći, broj izvršilaca, napomene koje se odnose na opće zakonske uvjete, dodatne uvjete koji se mogu smatrati primjerenim, broj komisija sa specifičnostima načina dostavljanja prijave (ako je više od jedne komisije), potrebne dokumente i kada se koji od potrebnih dokumenata dostavlja (datum do kada se dostavlja prijava, odnosno naziv faze konkursa u kojoj se dostavljaju određeni drugi dokumenti), tačan naziv propisa na osnovu kojeg se provodi procedura konkursa, datum krajnjeg roka za dostavljanje prijave, instituciju kojoj se prijave dostavljaju (naziv i adresa),

način dostavljanja prijave (prema pravilu, poštom preporučeno), naznaku da se nepravovremene, nepotpune i neuredne prijave, prijave kandidata koji ne ispunjavaju uvjete oglasa i/ili sadrže kopije tražene dokumentacije koje nisu ovjerene neće razmatrati, kao i da se ispunjavanje uvjeta utvrđenih oglasom računa danom predaje prijave.

Opisi poslova sadržani u javnom oglasu se, prema pravilu, preuzimaju iz akta o unutrašnjoj organizaciji institucije, kao posebni uvjeti u pogledu vrste usmjerenja visokog obrazovanja, broja godina radnog iskustva, vrste radnog iskustva, kao i drugih posebnih uvjeta koje mora ispuniti kandidat prema propisu o unutrašnjoj organizaciji institucije.

Spisak potrebnih dokumenata sadrži tačan naziv svakog dokumenta, informaciju da li se dokument dostavlja uz prijavu, ili se dostavlja naknadno i do kada (do polaganja javnog ispita, na intervjuu i sl.), kao i napomenu da kopije dokumenata moraju biti ovjerene.

Javni oglas koji provodi Agencija objavljuje se na službenoj Internet-stranici **www.ads.gov.ba** s rokom za prijave koji nije kraći od 21 dana, a institucija u kojoj se popunjava upražnjeno radno mjesto oglas objavljuje u tri domaća sredstva javnog informiranja koja su dostupna na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

→ **Prijava na oglas**

Sva lica koja su zainteresirana za učešće u konkursnoj proceduri treba da obrate posebnu pažnju na dijelove teksta

8 | oglasa koji se odnose na radno mjesto – kategoriju i opis, opće i posebne uvjete i potrebnu dokumentaciju.

Opće i posebne uvjete kandidat dokazuje dostavljanjem taksativno nabrojane dokumentacije koja je tražena tekstem oglasa ili druge neophodne dokumentacije, koja se dostavlja u originalu ili ovjerenom kopiji (neovjerene kopije neće se razmatrati). Uz traženu dokumentaciju kandidat obavezno dostavlja i prijavni obrazac.

Prijavni obrazac nalazi se na službenoj Internet-stranici Agencije, a može se preuzeti i u prostorijama Agencije. Osim dijela o izjavama, prijavni obrazac ne dokazuje uvjete iz teksta oglasa (koji se dokazuju traženom dokumentacijom), već služi za dobijanje osnovnih informacija o kandidatu.

Kandidati dostavljaju prijave putem pošte, preporučeno, na adresu institucije naznačene u tekstu oglasa. Rok za dostavljanje prijave preciziran je u tekstu oglasa.

→ **Primarna selekcija kandidata na osnovu ispunjavanja općih i posebnih uvjeta za pojedinačno radno mjesto**

Svi zainteresirani kandidati koji žele da podnesu prijavu na određeno radno mjesto u okviru državne službe moraju da ispunjavaju opće i posebne uvjete za određeno radno mjesto. Ispunjavanje općih uvjeta je prvi uvjet za nastavak procedure

selekcije, odnosno neispunjavanjem općih uvjeta kandidat se eliminira iz nastavka procedure.

→ **Opći uvjeti za postavljenje državnog službenika**

| 9

Da bi bio postavljen na mjesto državnog službenika, kandidat mora ispunjavati sljedeće opće uvjete:

- da je državljanin Bosne i Hercegovine,
- da je stariji od 18 godina,
- da ima univerzitetsku diplomu i druge obrazovne ili akademske kvalifikacije najmanje VII stepena stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja,
- da je zdravstveno sposoban za vršenje određenih poslova predviđenih ovim položajem,
- da nije navršio zakonski propisanu starosnu dob za penzioniranje, odnosno da nije ostvario pravo na ličnu penziju prema bilo kojem osnovu,
- da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojem nivou vlasti u Bosni i Hercegovini, odbijanja da položi zakletvu, samovoljnog napuštanja državne službe ili davanja neistinitih i netačnih podataka prilikom prijema u državnu službu u roku od tri godine prije dana objavljivanja upražnjenog radnog mjesta,
- da se protiv njega ne vodi krivični postupak,
- da nije obuhvaćen odredbom člana IX.1. Ustava Bosne i Hercegovine.

→ **Posebni uvjeti za pojedinačno radno mjesto**

Posebni uvjeti za radno mjesto određuju stručnu spremu, radno iskustvo, te druge kvalifikacije potrebne za obavljanje poslova konkretnog radnog mjesta a što je utvrđeno pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji institucije u kojoj se popunjava upražnjeno radno mjesto.

10 |

→ **Javni ispit**

Javni ispit je ispit općeg znanja i dio je konkursne procedure za kandidate koji apliciraju na radna mjesta državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine, a nemaju ranije položen stručni ispit za rad u organima uprave, ili na drugi način nisu oslobođeni polaganja javnog ispita. Za radna mjesta u institucijama na državnom nivou na javnom ispitu se provjerava opće znanje iz oblasti osnove ustavnog sistema Bosne i Hercegovine, osnova sistema državne uprave, upravnog postupka i upravnog spora, osnove radnih odnosa, kancelarijsko poslovanje u organima uprave, finansiranje institucija Bosne i Hercegovine i osnove evropskih integracija. Radi se o 21 pitanju sa opcijskim odgovorima. Pitanja se generiraju automatski i slučajno a kandidat je bio uspješan na ispitu ako postigne minimalno 11 bodova. Od kraja 2012. godine samo na državnom nivou BiH javni ispit važi samo za konkretan oglas/konkurs i kandidat je dužan da ga polaže i na sljedećem oglasu. Kandidati koji imaju položen pravosudni ispit, koji se polaže u Ministarstvu pravde, nemaju obavezu da polažu ovaj ispit.

Gradivo i pravni izvori, odnosno literatura za polaganje javnog ispita utvrđeni su Pravilnikom o programu polaganja javnog ispita („Službeni glasnik BiH“ broj 28/08) i Pravilnikom o izmjenama Pravilnika o programu polaganja javnog ispita („Službeni glasnik BiH“ broj 18/12) ili putem linka Agencije za državnu službu BiH:

http://www.ads.gov.ba/v2/index.php?option=com_content&view=article&id=119&Itemid=80&lang=bs

→ **Konkursna komisija**

Za svaku konkursnu proceduru formira se *ad hoc* jedinstvena komisija za izbor, koju imenuje Agencija za državnu službu BiH, koja je odgovorna za zakonito provođenje cjelokupnog procesa provjere stručnosti kandidata. Komisiju sačinjava pet članova od kojih su dva člana državni službenici iz institucije na koju se javni konkurs odnosi i koji imaju akademsko i profesionalno iskustvo u oblastima obuhvaćenim procesom javnog konkursa, a ostala tri člana imenuju se sa liste eksperata koju utvrdi Agencija. Rad komisije za izbor reguliran je Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH” br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17), čl. 24. i 25.

http://www.ads.gov.ba/v2/index.php?option=com_content&view=article&id=117&catid=36&Itemid=88

→ **Pismeni dio stručnog ispita**

12 |

Zadaci na pismenom dijelu stručnog ispita za radna mjesta u institucijama državnog nivoa BiH su esejskog tipa i, po pravilu, odnose se na rješavanje praktičnih problema koji su tipični za oblast klasifikacije i vrste poslova kojoj pripada radno mjesto na koje se kandidat prijavljuje. Zadaci na pismenom dijelu stručnog ispita mogu se odnositi i na oblast državne uprave, državne službe, djelatnost institucije na koju se javni oglas odnosi i druge oblasti koje mogu biti u vezi sa radnim mjestom na koje se kandidat prijavljuje. Komisija utvrđuje zadatke za pismeni dio stručnog ispita najranije 24 sata prije početka testiranja. Kandidati mogu ponijeti sa sobom literaturu za koju procjenjuju da im može biti potrebna u rješavanju zadataka. Pismeni dio stručnog ispita traje 60 minuta. Za sljedeću fazu konkursne procedure, intervju, kvalificiraju se kandidati koji su tačno uradili 75% pismenog dijela ispita. Svaki kandidat koji pristupi pismenom dijelu stručnog ispita bit će pismeno obaviješten o rezultatima ispita nakon njihove verifikacije i ocjene.

→ **Usmeni dio stručnog ispita**

Drugi dio stručnog ispita čini intervju koji traje do 30 minuta. Intervju se polaže pred komisijom i sadrži pitanja koja se odnose na znanje kandidata, sposobnost za obavljanje poslova radnog mjesta, sposobnost kandidata da se prilagodi promjenjivoj radnoj sredini, radno iskustvo, stručnu spremu i kvalifikacije, timski rad, usvajanje novih znanja, poznavanje

djelatnosti institucije i oblasti povezanih s radnim mjestom. Pitanja za intervju utvrđuje komisija za izbor neposredno na sastanku pred intervju.

Pored pitanja kojima se utvrđuje stepen znanja kandidata, postavljaju se i pitanja koja su usmjerena na provjeru sposobnosti, odnosno kompetencija, koje predstavljaju načine ponašanja koji su potrebni kako bi se poslovi određenog radnog mjesta obavljali na djelotvoran način. Kompetencije se provjeravaju prema principu da je prethodno ponašanje najbolji predskazatelj budućeg ponašanja. Pitanja usmjerena na provjeru kompetencija postavljaju se na način da se (pitanja) odnose na neko prethodno ponašanje kandidata u situaciji u kojoj su bile ispoljene kompetencije kandidata koje se provjeravaju. Pitanja za provjeru kompetencija, prema pravilu, postavljaju se tako da se od kandidata traži da opiše prethodnu konkretnu situaciju u kojoj je tražena kompetencija ispoljena, zadatak koji je bio postavljen, aktivnost koju je kandidat preduzeo i rezultat date aktivnosti. Detaljne informacije o kompetencijama koje se provjeravaju, načinu provjere i bodovanju sadržane su u Pravilniku o karakteru i sadržaju javnog konkursa, načinu provođenja intervjuja i obrascima za provođenje, dostupnom na linku:

http://www.ads.gov.ba/v2/index.php?option=com_content&view=article&id=4162%3Apravilnik-o-karakteru-i-sadrzaju-javnog-konkursa-nainu-provoenja-intervjua-i-obrascima-za-provoenje-intervju&catid=37%3Aappointments-in-civil-service&Itemid=89&lang=sr

→ **Selekcija kandidata za prijem u državnu službu**

14 | Nakon okončanog intervjua, Agencija, po dostavljanju sekretara komisije za izbor liste uspješnih, odmah izrađuje rješenja o postavljenju (kod nerukovodećih državnih službenika). Kod procedura koje provodi institucija BiH, nakon okončanog postupka, komisija za izbor dostavlja listu uspješnih rukovodiocu institucije, koji je dužan u roku od osam dana listu dostaviti ADSBiH sa prijedlogom datuma postavljenja najuspješnijih za nerukovodeće državne službenike na dalje postupanje (za izradu rješenja o postavljenju). Rezervna lista uspješnih kandidata čuva se do isteka probnog rada postavljenog državnog službenika. Postavljenje se vrši upravnim aktom objavljenim u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”. Prije preuzimanja dužnosti postavljeni državni službenik prima pismeni opis svog radnog mjesta i opis uvjeta službe.

→ **Žalba na odluku o izabranom kandidatu**

Kandidati koji smatraju da su se u postupku desile nepravilnosti koje mogu utjecati na objektivnost postupka imaju pravo žalbe organu za žalbe upravnog nivoa na kojem je provedena konkursna procedura.

ODBOR DRŽAVNE SLUŽBE ZA ŽALBE:

**Trg Bosne i Hercegovine broj 1, 71000 Sarajevo,
tel. 033/295-801**

III.2. Postupak selekcije i imenovanja u organima državne službe Federacije BiH

→ Relevantni zakoni i propisi – federalni nivo

Na nivou Federacije BiH propisi koji uređuju proces izbora i selekcije kandidata na upražnjena radna mjesta u državnoj službi/javnoj upravi su:

| 15

- Zakon o državnoj službi u FBiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 08/06 i 04/12);
- Uredba o uvjetima, načinu i programu za polaganje ispita općeg znanja i stručnog ispita za kandidate za državnu službu u Federaciji Bosne i Hercegovine - prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“ broj 10/18).

Relevantni zakoni i propisi - kantonalni nivo:

- Zakon o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu („Službene novine Tuzlanskog kantona“ br. 7/17 i 10/17);
- Zakon o državnoj službi u Bosansko-podrinjskom kantonu („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona“ broj 3/18);
- Zakon o državnoj službi u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 31/16);
- Zakon o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj 14/17).

Relevantni zakoni i propisi - kantonalni nivo za koje Agencija nije nadležna da postupa u skladu sa kantonalnim zakonima:

16 |

- Zakon o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj 16/08);
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Županiji Posavskoj („Narodne novine Županije Posavske“ br. 9/13, 11/13 i 2/14).

→ **Raspisivanje javnog konkursa**

Proces selekcije i zapošljavanja državnih službenika započinje objavom javnog konkursa za popunjavanje radnih mjesta državnih službenika.

Sve javne konkurse Agencija za državnu službu FBiH objavljuje na svojoj web-stranici: <http://www.adsfbih.gov.ba/>, te putem socijalnih mreža: stranice Facebook. Javni konkurs objavljuje se najmanje 15 dana prije krajnjeg roka za prijave u „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“ i najmanje u dva dnevna lista koja se distribuiraju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i na službenoj Internet-stranici Agencije ili, prema propisima većine kantona, u jednom dnevnom listu.

U Unsko-sanskom kantonu konkurs se objavljuje samo na web-stranici Agencije i ostaje otvoren 15 dana.

U Kantonu 10 konkurs se objavljuje na web-stranici Agencije

od kada teče rok od osam (8) dana za podnošenje prijave. Konkurs se objavljuje i u jednom dnevnom listu koji se distribuira na široj teritoriji BiH i na web-stranici organa.

→ **Prijava na konkurs**

Sva lica zainteresirana za učešće u konkursnoj proceduri u predviđenom roku moraju uz potrebnu navedenu dokumentaciju dostaviti i prijavni obrazac, koji se može naći na web-stranici i u prostorijama Agencije. Kandidati se, prema pravilu, prijavljuju samo podnošenjem prijavnog obrasca, a dokumentaciju (uz prijavni obrazac) dostavljaju samo u dva slučaja: ako nemaju položen ispit općeg znanja, ili ako se javljaju u statusu namještenika. U Kantonu 10 nije uveden sistem „prijave bez dokumentacije“, pa u tom kantonu kandidati i dalje moraju uz prijavni obrazac dostaviti cjelokupnu dokumentaciju u vezi sa posebnim uvjetima konkursa.

→ **Primarna selekcija kandidata na osnovu ispunjavanja općih i posebnih uvjeta za pojedinačno radno mjesto**

Svi zainteresirani kandidati koji žele da podnesu prijavu na određeno radno mjesto u okviru državne službe moraju da ispunjavaju opće i posebne uvjete za određeno radno mjesto.

Ispunjavanje općih uvjeta je prvi uvjet za nastavak procedure selekcije, odnosno neispunjavanjem općih uvjeta kandidat se eliminira iz nastavka procedure. Drugim riječima, prijavni obrazac mora biti formalno ispravan, uredno popunjen i

potpisan, jer, u suprotnom, zbog ovakvih formalnih neispravnosti, kandidati će biti eliminirani iz konkursne procedure. Da bi dokazali da ispunjavaju ove uvjete, kandidati

18 | prilažu samo uvjerenje o državljanstvu i ljekarsko uvjerenje, a u Kantonu 10 i u Unsko-sanskom kantonu, pored ova dva dokumenta, i uvjerenje o tome da se protiv njih ne vodi krivični postupak. Kandidati ne dostavljaju dokaze da nisu otpušteni iz državne službe u posljednje dvije godine i da nisu obuhvaćeni odredbom člana IX.1. Ustava BiH, jer te izjave potpisuju/daju samim potpisivanjem prijavnog obrasca.

Dokumentacija o ispunjavanju posebnih uvjeta konkursa dostavlja se u roku od pet (5) dana od dana saopćavanja rezultata – isti rok vrijedi i za Unsko-sanski kanton. U Kantonu 10 ta dokumentacija je već dostavljena uz prijavu. U Unsko-sanskom kantonu postoji još jedna specifičnost koja se odnosi na pravo i mogućnost kandidata da Agenciji, zajedno sa dokumentacijom o ispunjavanju posebnih uvjeta konkursa, dostave i dokumentaciju relevantnu za primjenu općih smjernica kadrovske politike, koja se organu dostavlja zajedno sa listom uspješnih kandidata i prijavnim obrascima - ova dokumentacija je naročito važna u situaciji u kojoj su dva ili više kandidata ostvarila najbolji rezultat na pismenom testu.

→ Ispit općeg znanja

Ispit općeg znanja polažu sva lica koja kao kandidati konkuriraju na radna mjesta državnih službenika u organima državne službe. Cilj ispita općeg znanja jeste utvrditi da li kandidati koji konkuriraju na radno mjesto državnog službenika posjeduju dovoljan stepen znanja iz oblasti javne uprave koja su neophodna za obavljanje poslova državnog službenika. Kandidati koji su položili stručni upravni ispit, javni ispit za državne službenike u institucijama Bosne i Hercegovine ili pravosudni ispit izuzeti su od polaganja ispita općeg znanja. Kandidati koji nisu izuzeti od polaganja ispita općeg znanja dužni su da uz prijavu na javni konkurs dostave dokaz o radnom stažu u struci na Obrascu uvjerenja koji se nalazi na web-stranici Agencije i čini sastavni dio Uredbe o uvjetima, načinu i programu za polaganje ispita općeg znanja i stručnog ispita za kandidate za državnu službu u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ispit općeg znanja polaže se prema Programu polaganja ispita općeg znanja za kandidate za državnu službu, koji obuhvata sljedeće oblasti:

- osnove ustavnog sistema,
- organizacija organa državne uprave,
- upravni postupak i upravni spor,
- osnove radnih odnosa,
- kancelarijsko poslovanje u organima uprave,
- osnove evropskih integracija.

20 | Ispit općeg znanja polaže se u vidu testa sačinjenog od pitanja na koja je ponuđeno više odgovora od kojih je samo jedan tačan. Test se sastoji od ukupno 42 pitanja. Prilikom rješavanja testa kandidat treba odgovoriti na svako pitanje označavanjem samo jedne od ponuđenih opcija. Vrijeme za rješavanje testa iznosi najduže jedan sat. Prilikom rješavanja testa kandidatu je zabranjeno da koristi stručnu literaturu, elektronska, tehnička i druga pomagala. Agencija objavljuje rezultate testova na oglasnoj ploči i obavještava kandidate o rezultatima koje su postigli.

Kandidat je položio ispit ako tačno odgovori na najmanje dvije trećine pitanja. Licu koje položi ispit općeg znanja Agencija izdaje uvjerenje o položenom ispitu. Kandidat polaže ispit općeg znanja kao dio svake konkursne procedure na koju se prijavi.

Uvjeti, način i program polaganja ispita općeg znanja uređeni su Uredbom o uvjetima, načinu i programu za polaganje ispita općeg znanja i stručnog ispita za kandidate za državnu službu u FBiH. Detaljne informacije o pravnim izvorima, literaturi i programu polaganja ispita općeg znanja dostupne su putem linka Agencije za državnu službu FBiH: **<http://www.adsfbih.gov.ba/index.php?lang=ba&sel=402>**.

Uvjeti, način i program polaganja stručnog ispita drugačije su regulirani po kantonima.

Vlada Zapadnohercegovačkog kantona je donijela Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o uvjetima, načinu i programu

za polaganje ispita općeg znanja i stručnog ispita za kandidate za državnu službu u Zapadnohercegovačkom kantonu („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj 24/17).

Posavski kanton: Vlada pod zakonskim propisom utvrđuje uvjete, način i program polaganja ispita općeg znanja i stručnog ispita.

→ **Konkursna komisija**

Za svaku konkursnu proceduru formira se *ad hoc* jedinstvena komisija za izbor, koja je odgovorna za zakonito provođenje cjelokupnog procesa provjere stručnosti kandidata.

Prema zakonima o državnim službenicima, konkursnu komisiju imenuje Agencija za državnu službu Federacije BiH, koju, prema kantonalnim zakonima, čine tri člana, a prema federalnom zakonu, najmanje tri člana, od kojih su dva člana državni službenici iz organa državne službe (od kojih je jedan predstavnik sindikata) na koji se javni konkurs odnosi i koji imaju akademsko i profesionalno iskustvo u oblastima obuhvaćenim procesom javnog konkursa, a ostali članovi se imenuju sa liste eksperata koju utvrdi Agencija za državnu službu Federacije BiH.

Svaki prijavljeni kandidat može tražiti i dobiti od Agencije imena članova komisije za izbor.

Sastav komisije:

22 |

- Federalni zakon: dva člana su državni službenici iz organa državne službe (od kojih je jedan predstavnik sindikata) na koji se odnosi javni konkurs i koji imaju akademsko i profesionalno iskustvo u oblastima obuhvaćenim procesom javnog konkursa, a ostali članovi se imenuju sa liste eksperata koju utvrdi Agencija za državnu službu Federacije BiH.
- Zakon Kantona Sarajevo: Dva člana su državni službenici iz organa državne službe (od kojih je jedan član sindikata) na koji se odnosi konkurs i koji imaju akademsko i profesionalno iskustvo u oblastima obuhvaćenim procesom javnog konkursa, a jedan član komisije se imenuje sa liste eksperata koju utvrdi Agencija za državnu službu Federacije BiH.
- Zakon Unsko-sanskog kantona i Zakon Kantona 10: Dva člana su državni službenici, i to jedan iz organa državne službe na koji se odnosi konkurs, kojeg na prijedlog sindikata odredi rukovodilac organa državne službe, drugi je predstavnik kojeg odredi Agencija za državnu službu Federacije BiH, te jedan član sa liste eksperata koju utvrdi kantonalno ministarstvo pravosuđa.
- Tuzlanski kanton i Bosanskopodrinjski kanton: Članovi komisije moraju imati akademsko i profesionalno iskustvo u oblastima obuhvaćenim javnim konkursom.

- Zapadnohercegovački kanton: Komisiju za izbor sačinjavaju tri člana od kojih su najmanje dva člana državni službenici iz organa državne službe, od kojih je jedan član predstavnik sindikata koga predloži sindikat, ako je u organu državne službe organiziran sindikat, i koji imaju akademsko i profesionalno iskustvo u oblastima obuhvaćenim procesom javnog natječaja, a ostali članovi imenuju se sa liste eksperata koju utvrdi Agencija.
- Posavski kanton: Komisiju za izbor čine tri člana - dva člana predlaže rukovodilac organa državne službe iz reda državnih službenika od kojih jedan mora biti predstavnik sindikata, te jedan član imenovan sa liste eksperata koju utvrdi Vlada. Članovi komisije za izbor moraju imati stručno i profesionalno iskustvo u područjima obuhvaćenim postupkom javnog konkursa.

→ **Stručni ispit**

Stručni ispit polažu sva lica koja kao kandidati konkuriraju na radna mjesta državnih službenika u organima državne službe. Cilj stručnog ispita je provjeravanje sposobnosti kandidata za rad na konkretnom radnom mjestu na koje se prijavio. Stručni ispit se sastoji od pismenog i usmenog dijela (intervjua). Pismeni dio stručnog ispita je još jedan test s opcijskim odgovorima - 10 pitanja za ostale državne službenike, odnosno 14 za rukovodeća radna mjesta.

U Unsko-sanskom kantonu intervju se održava, izuzetno, samo u dvjema situacijama:

- Ukoliko rukovodilac odluči da ne postavi kandidata koji je ostvario najbolji rezultat na pismenom testu;
- Ukoliko dva ili više kandidata ostvare najbolji rezultat na pismenom testu.

24 |

Agencija obavještava kandidate o datumu, vremenu i mjestu polaganja stručnog ispita. Obavještenje se vrši putem web-stranice Agencije - kandidati se NE obavještavaju putem pismenog poziva. Obavještenje podrazumijeva i obavještenje o propisima/tematskim oblastima iz kojih će se utvrđivati pitanja na stručnom ispitu. Ovo obavještenje mora biti objavljeno na Internet-stranici Agencije najmanje sedam (7) dana prije održavanja ispita.

Nakon završetka testiranja komisija za izbor odmah pristupa ocjenjivanju kandidata. Kandidat stječe pravo da pristupi na intervju za prijavljeno radno mjesto ako njegov ukupan broj bodova na pismenom dijelu stručnog ispita iznosi 70% od maksimalnog broja bodova (60% u Kantonu 10).

Detaljne informacije o organizaciji polaganja stručnog ispita sadržane su u Uredbi o uvjetima, načinu i programu polaganja ispita općeg znanja i stručnog ispita za kandidate za državnu službu u FBiH, dostupnoj na web-stranici Agencije za državnu službu FBiH na linku:

<http://www.adsfbih.gov.ba/index.php?lang=ba&sel=91>

U Unsko-sanskom kantonu: Uredba o uvjetima, načinu i programu polaganja ispita općeg znanja i stručnog ispita za kandidate za državnu službu u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj 22/17), Uredba o općim smjernicama kadrovske politike organa državne službe Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj 3/18).

→ **Usmeni dio stručnog ispita (intervju)**

Kandidat koji je uspješno položio pismeni dio pristupa intervjuu koji ne može biti duži od 30 minuta, na kojem mu članovi komisije za izbor postavljaju pitanja čiji je cilj da utvrde personalne karakteristike i iskazane sposobnosti kandidata za obavljanje poslova konkretnog radnog mjesta na koje se prijavio.

U Unsko-sanskom kantonu i Kantonu 10 intervju ne provodi komisija za izbor - ta komisija je zadužena samo za pismeni dio stručnog ispita. U oba kantona intervju se održava u organu državne službe, pred rukovodiocem, licem ili *ad hoc* komisijom koju odredi rukovodilac.

Pitanja na intervjuu mogu se odnositi i na radno iskustvo kandidata, njegovu stručnu spremu, kvalifikacije, sklonost kandidata timskom radu i usvajanje novih znanja u vezi sa određenim radnim mjestom, djelatnost organa na koji se odnosi javni konkurs, kao i oblasti državne uprave, državne službe i drugih oblasti koje mogu biti u vezi sa radnim mjestom, te druge informacije koje je kandidat naveo u svojoj

prijavi. Komisija za izbor vodi zapisnik o toku intervjua sa svim kandidatima i svaki član komisije za izbor ocjenjuje kandidate dodjeljujući im određeni broj bodova, a najviše 40

26 | bodova.

U Unsko-sanskom kantonu nije predviđeno bodovanje kandidata na intervjuu.

Konačnu ocjenu kandidata na intervjuu čini zbir bodova koje je dao svaki član komisije za izbor podijeljen sa brojem članova komisije. Ovako utvrđen broj bodova podijeljen sa maksimalnim brojem bodova predstavlja postotak osvojenih bodova na intervjuu. Zbir postotaka ostvaren na pismenom dijelu stručnog ispita i u intervjuu podijeljen sa dva predstavlja ukupan postotak osvojenih bodova na stručnom ispitu za svakog kandidata. U Unsko-sanskom i Kantonu 10 nema zbrajanja bodova, a lista uspješnih kandidata u oba kantona formira se na osnovu postignutih rezultata na pismenom testu.

Agencija objavljuje rezultate stručnog ispita na oglasnoj ploči i usmeno obavještava kandidate o rezultatima koje su postigli istog dana, nakon završenog stručnog ispita. Kandidati koji su ostvarili najmanje 70% od ukupnog broja bodova uspješno su položili stručni ispit. Kako je prethodno navedeno, stručni ispit su uspješno položili oni kandidati koji su od ukupnog broja bodova na pismenom testu ostvarili 70%, odnosno 60% u Kantonu 10, bez zbrajanja bodova ostvarenih na intervjuu.

→ **Selekcija kandidata**

Listu uspješnih kandidata sa kopijom prijavnog obrasca za kandidate sa liste Agencija dostavlja rukovodiocu organa državne službe na čiji zahtjev je proveden javni konkurs.

- Na federalnom nivou, u Zeničko-dobojskom, Bosanskopodrinjskom, Srednjobosanskom, Tuzlanskom i Hercegovačko-neretvanskom kantonu, zakonodavni okvir u primjeni daje diskreciono pravo rukovodiocu institucije da može odabrati bilo kojeg od uspješnih kandidata sa liste uspješnih kandidata, odnosno nije obavezan da odabere prvorangiranog kandidata. Rukovodilac može postaviti posebnu komisiju unutar organa državne uprave koja će obaviti dodatni intervju sa uspješnim kandidatima prije donošenja konačne odluke.
- U Unsko-sanskom kantonu rukovodilac organa državne službe za državnog službenika postavlja najuspješnijeg kandidata sa liste uspješnih kandidata. Izuzetno, rukovodilac može postaviti bilo kojeg kandidata sa liste uspješnih kandidata bez obzira na redoslijed utvrđen na listi uspješnih kandidata, a nakon obavljenog intervju sa kandidatima sa liste uspješnih kandidata zbog opravdanih razloga pod kojima se, prema zakonskoj odredbi, smatraju nacionalna i spolna struktura u organu državne službe i kada je prednost u zapošljavanju utvrđena posebnim propisima.

- U Kantonu Sarajevo rukovodilac organa državne službe za državnog službenika postavlja najuspješnijeg kandidata sa liste uspješnih kandidata. Izuzetno, rukovodilac može postaviti bilo kojeg kandidata sa liste uspješnih kandidata bez obzira na redoslijed utvrđen na listi uspješnih kandidata, a nakon obavljenog intervjua sa kandidatima sa liste uspješnih kandidata zbog opravdanih razloga pod kojima se, prema zakonskoj odredbi, smatraju nacionalna i spolna struktura u organu državne službe i kada je prednost u zapošljavanju utvrđena posebnim propisima.
- U Kantonu 10 rukovodilac organa državne službe postavlja državnog službenika nakon obavljenog usmenog intervjua s kandidatima sa liste uspješnih kandidata. Rukovodilac može odabrati bilo koga sa liste uz primjenu općih smjernica kadrovske politike.
- Zapadnohercegovački kanton: Državnog službenika postavlja rukovodilac organa državne službe, uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije, s liste uspješnih kandidata koji su prošli javni konkurs.
- Posavski kanton: Državnog službenika postavlja rukovodilac organa državne službe, odnosno organa ovlaštenog da postavlja državnog službenika, nakon obavljenog razgovora sa svim kandidatima sa liste uspješnih kandidata koji su prošli javni natječaj, uz prethodno pribavljeno mišljenje komisije za državnu

službu. Obavljanje razgovora regulirano je pravilnikom koji donosi Vlada.

→ **Žalba na odluku o izabranom kandidatu**

| 29

Kandidati koji smatraju da su se u postupku desile nepravilnosti koje mogu utjecati na objektivnost postupka imaju pravo žalbe organu za žalbe upravnog nivoa na kojem je provedena konkursna procedura

ODBOR DRŽAVNE SLUŽBE ZA ŽALBE FBiH

Ćemaluša broj 9, 71000 Sarajevo,

tel. 033/552-841,

E-mail: kontakt@odszfbih.gov.ba

III.3. Pravila i procedure javne konkurencije za zapošljavanje i postavljenje državnih službenika u republičkim organima uprave Republike Srpske

30 |

→ **Relevantni zakoni i propisi**

Proces izbora i selekcije kandidata za prijem u republičke organe uprave u Republici Srpskoj uređen je sljedećim propisima:

- Zakonom o državnim službenicima („Službeni glasnik RS“ br. 118/08, 117/11, 37/12 i 57/16);
- Uredbom o stručnom ispitu za rad u upravi Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ br. 68/11, 85/11 i 7/15);
- Pravilnikom o jedinstvenim pravilima i proceduri javne konkurencije za zapošljavanje i postavljenje državnih službenika („Službeni glasnik RS“ br. 68/09, 31/12 i 24/15). Ovim pravilnikom uređuju se postupak provođenja javnog konkursa i internog oglasa, izbor kandidata za zapošljavanje i postavljenje državnih službenika, sadržaj i oblik obrasca prijave na javni konkurs i interni oglas, kao i druga pitanja u vezi sa zapošljavanjem i postavljenjem državnih službenika.

→ **Raspisivanje javnog oglasa**

Javni konkurs i interni oglas raspisuje, objavljuje i provodi Agencija za državnu upravu na zahtjev i u ime republičkog organa uprave. Javni konkurs i interni oglas sadrže sljedeće elemente:

| 31

- podatke o republičkom organu uprave koji oglašava popunu upražnjenog radnog mjesta;
- naziv upražnjenog radnog mjesta koje se oglašava;
- broj potrebnih izvršilaca;
- opis poslova radnog mjesta koje se oglašava;
- opće i posebne uvjete predviđene za obavljanje poslova radnog mjesta koje se oglašava;
- mjesto, adresa, način i rok podnošenja prijave i traženih dokaza i
- dokaze koje je kandidat dužan priložiti, a kojima dokazuje da ispunjava opće i posebne uvjete navedene u javnom konkursu i internom oglasu.

Agencija za državnu upravu objavljuje javni konkurs na Internet-stranici Agencije <http://adu.vladars.net>, u dnevnim novinama, a može i u drugim sredstvima javnog informiranja dostupnim svim građanima Bosne i Hercegovine. Prijave na javni konkurs podnose se u roku od 15 dana od dana objavljivanja u dnevnim novinama.

→ **Prijava na oglas**

Prijava za učešće na javnom konkursu podnosi se na propisanom obrascu prijave na javni konkurs. Obrazac prijave je formata A4, a u njega se unose podaci o nazivu republičkog organa uprave, nazivu upražnjenog radnog mjesta državnog službenika, datumu i načinu objavljivanja javnog konkursa, lični podaci, podaci o obrazovanju i drugim oblicima stručnog usavršavanja i osposobljavanja u profesiji, radnom iskustvu, dodatnim sposobnostima i posebne izjave. Obrasci prijave dostupni su na Internet-stranici Agencije, a mogu se dobiti i u Agenciji.

→ **Primarna selekcija kandidata na osnovu ispunjavanja općih i posebnih uvjeta za pojedinačno radno mjesto**

Kandidat koji se prijavljuje na javni konkurs mora ispunjavati opće i posebne uvjete, i to:

- da je državljanin Bosne i Hercegovine ili Republike Srpske,
- da je stariji od 18 godina,
- da ima opću zdravstvenu sposobnost,
- da nije osuđivan za krivično djelo na bezuvjetnu kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci, ili za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje poslova u republičkom organu uprave
- i da nije otpušten iz organa uprave kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojem nivou vlasti u Bosni i Hercegovini tri godine prije objavljivanja konkursa.

→ Posebni uvjeti za pojedinačno radno mjesto

- odgovarajuća školska sprema,
- položen stručni ispit za rad u republičkim organima uprave,
- potrebno radno iskustvo u traženom stepenu obrazovanja,
- drugi uvjeti utvrđeni zakonom, drugim propisima ili pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta republičkog organa uprave u kome se vrši popunjavanje upražnjenog radnog mjesta.

| 33

Uz prijavu na javni konkurs kandidati prilažu fotokopije sljedećih dokumenata:

- diplome o završenoj stručnoj spremi,
- uvjerenja o položenom stručnom ispitu za rad u republičkim organima uprave ili rješenja o oslobađanju od obaveze polaganja stručnog ispita za rad u republičkim organima uprave u skladu sa Uredbom o stručnom ispitu za rad u upravi Republike Srpske,
- uvjerenja ili potvrde o radnom iskustvu u traženom stepenu obrazovanja,
- lične karte ili pasoša.

Ispunjavanje drugih uvjeta navedenih u javnom konkursu kandidat dokazuje izjavom, koja je sastavni dio prijave na javni konkurs. Prijave se mogu dostaviti lično, putem pošte ili elektronskom prijavom putem web-sajta Agencije, na adresu

naznačenu u javnom konkursu. Kandidati koji prijave dostavljaju putem web-sajta u roku od sedam dana od dana prijavljivanja dostavljaju dokaze o ispunjavanju općih i

34 | posebnih uvjeta. Neblagovremene, nedopuštene, nerazumljive ili nepotpune prijave, na prijedlog konkursne komisije, Agencija odbacuje zaključkom protiv koga je dozvoljena posebna žalba a koja je predviđena Zakonom o državnim službenicima („Službeni glasnik RS“ br. 118/08, 117/11, 37/12 i 57/16).

→ **Stručni ispit za rad u organima uprave Republike Srpske**

Stručni ispit polaže lice kome je položen stručni ispit u skladu sa zakonom uvjet za zasnivanje radnog odnosa u republičkim organima uprave. Kandidat sa visokom i višom stručnom spremom polaže stručni ispit iz oblasti:

- osnovi ustavnog uređenja i evropskih integracija,
- sistem državne uprave i lokalne samouprave,
- upravni postupak i upravni spor,
- radni odnosi i radni odnosi u upravi Republike Srpske,
- kancelarijsko poslovanje.

Kandidat sa srednjom stručnom spremom polaže stručni ispit iz oblasti:

- osnovi ustavnog uređenja i osnovi sistema državne uprave i lokalne samouprave,
- osnovi upravnog postupka, osnovi radnih odnosa i radnih odnosa u upravi Republike Srpske,
- kancelarijsko poslovanje.

Stručni ispit se polaže pred komisijom koju rješenjem imenuje direktor Agencije za državnu upravu za svaki ispitni rok. Stručni ispit sastoji se od pismenog i usmenog dijela. Zadatak iz pismenog dijela daje član komisije, prema mogućnosti iz djelokruga organa u kojem je kandidat stekao radno iskustvo, ili obavio pripravnički staž, a sastoji se od rješavanja praktičnog zadatka iz upravnih i drugih stručnih poslova iz osnovne djelatnosti uprave. Pri izradi pismenog zadatka kandidat može koristiti samo zakone i podzakonske akte. Usmeni dio ispita je javni i provodi se pred komisijom u punom sastavu. Po završetku stručnog ispita komisija odlučuje o uspjehu kandidata. Uspjeh kandidata ocjenjuje se prema pokazanom znanju na pismenom i usmenom dijelu stručnog ispita ocjenom „položio stručni ispit“ (za visoku, višu ili srednju stručnu spremu), odnosno „nije položio stručni ispit“.

Uvjeti i način polaganja stručnog ispita propisani su Uredbom o stručnom ispitu za rad u upravi Republike Srpske, koja je objavljena u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 68/11. Detaljne informacije o stručnim ispitima dostupne su putem linka Agencije za državnu upravu Republike Srpske: <http://adu.vladars.net/latn/?page=21>.

→ **Konkursna komisija**

Agencija za državnu upravu imenuje konkursnu komisiju za provođenje postupka izbora državnog službenika putem javnog konkursa i internog oglasa. Komisiju sačinjava pet

članova od kojih su tri člana državni službenici iz republičkih organa uprave na koje se odnosi javna konkurencija i koji imaju najmanje isti stepen školske spreme koja je propisana za radno mjesto koje se popunjava, a dva člana se imenuju sa liste koju utvrđuje Agencija. Sastav komisije i spisak prijavljenih kandidata na javni konkurs Agencija će učiniti dostupnim putem Internet-stranice Agencije najmanje tri dana prije održavanja intervjua. Sastav i članovi komisije ne mogu se mijenjati tri dana prije održavanja intervjua. Kandidati koji ispunjavaju opće i posebne uvjete o vremenu i mjestu održavanja intervjua obavještavaju se pojedinačno pismenim putem i putem Internet-stranice Agencije.

→ **Ulazni intervju**

Ulazni intervju podrazumijeva pojedinačni razgovor sa kandidatima na osnovu kojeg se utvrđuje sposobnost kandidata da radi na određenom radnom mjestu na koje se konkurencija odnosi, opća predanost kandidata službi u republičkim organima uprave, ukupne stručnost i sposobnost, kao i način organiziranja i izvršavanja poslova na tom radnom mjestu. Ulazni intervju traje najduže jedan sat. Svaki član komisije učestvuje u razgovoru sa kandidatom, u skladu sa Poslovníkom o radu komisije, koja vodi zapisnik o toku razgovora za svakog kandidata i u njega se upisuju pitanja i bodovi koje je dodijelio svaki član komisije. Nakon završenog ulaznog intervjua, svaki član komisije vrši bodovanje tako što kandidatima dodjeljuje od pet do deset bodova. Konačan

rezultat konkurencije predstavlja ukupan zbir bodova dodijeljenih od svakog člana komisije.

→ **Selekcija kandidata**

Ukoliko Agencija, po prijemu kompletne dokumentacije, ocijeni da je komisija postupila u skladu sa odredbama Pravilnika o jedinstvenim pravilima i proceduri javne konkurencije za zapošljavanje državnih službenika, potvrđuje listu uspješnih kandidata i sačinjava prijedlog za zapošljavanje najuspješnijeg kandidata sa liste. Prilikom sačinjavanja prijedloga za zapošljavanje najuspješnijeg kandidata Agencija stavlja ostale uspješne kandidate na rezervni spisak redoslijedom koji odgovara broju ukupnih bodova kandidata. Ukoliko dva ili više uspješnih kandidata imaju isti broj bodova, prijedlog za zasnivanje radnog odnosa, kao i rezervni spisak kandidata sačinjavaju se prema redoslijedu koji predlaže komisija glasanjem. Agencija objavljuje rezultate javne konkurencije na Internet-stranici Agencije.

Rukovodilac republičkog organa uprave, na prijedlog Agencije, donosi rješenje o zasnivanju radnog odnosa državnog službenika. Izabrani kandidat dužan je da stupi na rad najkasnije u roku od 15 dana od dana konačnosti rješenja o prijemu, a u suprotnom, smatra se da je odustao a rukovodilac organa može da izabere drugog kandidata prema broju osvojenih bodova sa liste uspješnih kandidata.

Izabrani kandidati nakon provedenog javnog konkursa, prije zasnivanja radnog odnosa, treba da dostave original ili ovjerenu kopiju diplome o završenoj stručnoj spremi, 38 | uvjerenja o položenom stručnom ispitu za rad u republičkim organima uprave ili rješenja o oslobađanju od obaveze polaganja stručnog ispita, uvjerenje ili potvrdu o radnom iskustvu u traženom stepenu obrazovanja, uvjerenja o državljanstvu BiH ili Republike Srpske, uvjerenja o općoj zdravstvenoj sposobnosti i dokaze o ispunjavanju drugih uvjeta navedenih u javnom konkursu.

Po donošenju rješenja o zasnivanju radnog odnosa Agencija o izvršenom izboru kandidata, u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i Pravilnikom o jedinstvenim pravilima i proceduri javne konkurencije za zapošljavanje i postavljenje državnih službenika, obavještava kandidate koji su učestvovali u intervjuu.

Žalba na odluku o izabranom kandidatu

Učesnik javne konkurencije ima pravo da izjavi žalbu u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja ako smatra da ispunjava uvjete za zaposlenje na radnom mjestu, a nije pozvan na intervju, ili da izabrani kandidat ne ispunjava uvjete za zaposlenje na radno mjesto, ili da su se u izbornom postupku desile takve nepravilnosti koje bi mogle utjecati na objektivnost njegovog ishoda. Žalba se podnosi Odboru državne uprave za žalbe putem Agencije, izuzev ako je riječ o državnim službenicima koje postavlja Vlada.

III.4. Izbor i zapošljavanje u organima javne uprave Distrikta Brčko BiH

→ Relevantni zakoni i propisi

| 39

- Zakon o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ br. 9/14, 37/15, 48/16 i 9/17);
- Pravilnik o zapošljavanju („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ br. 33/14 i 47/14).

→ Raspisivanje javnog oglasa

Proces selekcije i zapošljavanja državnih službenika započinje objavljivanjem javnog oglasa za popunjavanje radnih mjesta državnih službenika. Zapošljavanje u organima javne uprave i institucijama se vrši u skladu s organizacionim planom, odobrenim budžetskim sredstvima i Pravilnikom o zapošljavanju, a na inicijativu rukovodilaca organa javne uprave ili rukovodioca institucije.

→ Oglas sadrži sljedeće elemente

Javni konkurs koji se objavljuje u sredstvima javnog informiranja sadrži:

- naziv organa javne uprave ili institucije,
- naziv radnog mjesta,
- vrstu radnog odnosa,
- broj izvršilaca,
- platni razred,

- opće i posebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa,
- rok i mjesto podnošenja prijave.

40 |

U Distriktu Brčko BiH oglasi za upražnjena radna mjesta se objavljuju na web-stranici Vlade Brčko distrikta: <http://www.bdcentral.net/>. Institucija u kojoj se popunjava upražnjeno radno mjesto objavljuje oglas u tri domaća sredstva javnog informiranja koja su dostupna na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. Konkurs ostaje otvoren najmanje osam (8) dana od dana objavljivanja.

→ **Prijava na oglas**

Kandidat zainteresiran za prijem u radni odnos dužan je podnijeti prijavu u propisanom roku. Kandidat koji se prijavljuje za posao u prijavi potvrđuje da ispunjava opće i posebne uvjete propisane zakonom koji su utvrđeni za određeno radno mjesto. Kandidat je materijalno i krivično odgovoran za tačnost podataka navedenih u prijavi. Prijava na javni konkurs ili interni oglas podnosi se na propisanom obrascu koji se može pronaći na web-stranicama i u prostorijama agencija koje provode konkursnu proceduru, a podnosi se lično ili putem preporučene pošte.

→ **Primarna selekcija kandidata na osnovu ispunjavanja općih i posebnih uvjeta za pojedinačno radno mjesto**

Svi zainteresirani kandidati koji žele da podnesu prijavu na određeno radno mjesto u okviru državne službe moraju da ispunjavaju opće i posebne uvjete za određeno radno mjesto.

Ispunjavanje općih uvjeta je prvi uvjet za nastavak procedure selekcije, odnosno time što ne ispunjava opće uvjete, kandidat se eliminira iz nastavka procedure. Opći uvjeti koje aplikant mora da ispunjava su sljedeći:

- da je državljanin BiH,
- da je punoljetan,
- da je zdravstveno sposoban za vršenje poslova upražnjenog radnog mjesta,
- da se protiv njega ne vodi krivični postupak za sva krivična djela osim za krivična djela protiv sigurnosti javnog saobraćaja,
- da se na to lice ne odnosi član IX stav 1. Ustava BiH,
- da u posljednje tri godine, počevši od dana objavljivanja javnog konkursa, nije otpušten iz državne službe u institucijama BiH, odnosno entiteta i Distrikta, usljed pravosnažno izrečene disciplinske mjere.

→ **Posebni uvjeti za pojedinačno radno mjesto**

Posebni uvjeti za svako pojedino radno mjesto utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, odnosno organizacionim planom u organima javne uprave Distrikta Brčko. Posebni uvjeti za radna mjesta utvrđuju se organizacionim planom, a mogu se odnositi na:

- stručnu spremu,
- radno iskustvo u struci,
- ispit za rad u organima uprave,

- stručni ispit,
- poznavanje stranog jezika,
- poznavanje rada na računaru,
- vozačku dozvolu za određenu kategoriju vozila,
- fizičku sposobnost za obavljanje poslova i
- druge uvjete kada priroda i uvjeti posla to zahtijevaju.

Provjera ispunjavanja određenih posebnih uvjeta koji se traže za radno mjesto, kao što su poznavanje rada na računaru, poznavanje stranog jezika, fizička sposobnost i slično, vrši se prije obavljenog pismenog testa i usmenog intervjua. Provjera ispunjavanja posebnih uvjeta vrši se testiranjem ili putem praktičnog rada.

→ **Ispit za rad u organima uprave Distrikta Brčko BiH**

Za rad u organima uprave Distrikta Brčko BiH gradonačelnik u vezi sa članom 53. Zakona o državnoj službi u organima uprave Distrikta Brčko BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH” br. 9/14, 37/15, 48/16 i 9/17), na prijedlog komisije za polaganje ispita za rad u organima uprave, donosi program ispita za rad u organima uprave Distrikta Brčko BiH, kojim se utvrđuju gradivo, pravni izvori i pravna literatura za sve predmete iz kojih zaposleni, pripravnici i druga lica (u daljnjem tekstu: kandidati) sa visokom, višom i srednjom stručnom spremom polažu ispit za rad u organima uprave Distrikta Brčko BiH. Za razliku od ostalih upravnih nivoa u BiH, u Distriktu Brčko Odbor za zapošljavanje razmatra

prijave i kandidata koji nemaju položen ispit za rad u organima uprave, ali sa obavezom da, ukoliko budu izabrani, ispit moraju položiti u roku od šest (6) mjeseci po isteku probnog rada, inače im se radni odnos automatski raskida. Sve informacije o ispitu za rad u organima uprave dostupne su putem linka Vlade Brčko distrikta BiH:

<http://www.bdcentral.net/index.php/ba/component/content/article/188-ispit-za-rad-u-organima-uprave>.

→ **Konkursna komisija**

Za provođenje procesa odabira za upražnjena radna mjesta u organima uprave Distrikta Brčko imenuje se komisija od tri člana koje imenuje gradonačelnik. Jedan član imenuje se iz redova Odbora za zapošljavanje, a dva iz organa u kojem se nalazi radno mjesto. Jedan od članova komisije mora biti neposredni rukovodilac. Rad komisije uređen je Zakonom o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ br. 9/14, 37/15, 48/16 i 9/17) i Pravilnikom o zapošljavanju („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ br. 33/14 i 47/14).

→ **Polaganje pismenog testa**

Organi javne uprave i institucije obavezni su komisiji dostaviti pitanja za oblasti iz njihove nadležnosti, i to najmanje 30 pitanja. Pitanja za pismeni test pripremaju se za svako radno mjesto posebno, tako što se nude opsijski odgovori. Komisija je dužna objaviti sva pitanja na zvaničnoj Internet-stranici

Vlade Distrikta, najkasnije sedam dana prije termina zakazanog intervjua.

44 | Pismeni test je obavezni eliminatorni dio u proceduri izbora službenika i namještenika. On obuhvata 40% (četrdeset posto) pitanja iz oblasti uprave u skladu sa programom polaganja ispita za rad u organima uprave i 60% (šezdeset posto) pitanja iz oblasti poslova upražnjenog radnog mjesta za koje je raspisan javni konkurs ili interni oglas. Pitanja za pismeni test iz oblasti uprave priprema Odbor najkasnije do 31. decembra, koja se primjenjuju od početka naredne godine, a pitanja koja se odnose na radno mjesto za koje je raspisan javni konkurs ili interni oglas nadležni organi javne uprave i institucije dostavljaju najkasnije do zatvaranja javnog konkursa ili internog oglasa. Komisija je dužna objaviti sva pitanja na zvaničnoj Internet-stranici Vlade Distrikta. Od pitanja objavljenih na zvaničnoj Internet-stranici Vlade Distrikta iz oblasti uprave i pitanja koja se odnose na radno mjesto za koje je raspisan javni konkurs ili interni oglas komisija posebnim programom, najkasnije 60 minuta prije zakazanog vremena za test, sačinjava test metodom slučajnog odabira. Broj pitanja za pismeni test utvrđuje komisija o čemu se sačinjava službena zabilješka. Test sa tačnim odgovorima komisija priprema i verificira neposredno prije početka pismenog testa.

Kandidat je uspješno prošao pismeni test ako tačno odgovori na minimalno 70% (sedamdeset posto) pitanja. Bodovi ostvareni na pismenom testu nose 75% (sedamdeset pet

posto) ukupnih bodova koje ostvare kandidati u proceduri izbora.

→ **Provođenje usmenog intervjua**

| 45

Komisija obavlja usmeni intervju sa kandidatima koji su uspješno prošli pismeni test. Na usmeni intervju kandidati se pozivaju isključivo putem službene Internet-stranice Vlade Distrikta najkasnije pet dana prije zakazanog intervjua. Pitanja koja se kandidatima postavljaju na usmenom intervjuu utvrđuju se najranije 60 minuta prije početnog termina tog intervjua o čemu se sačinjava službena zabilješka. Pitanja su ista za sve kandidate osim ako intervju traje više dana. Bodovi ostvareni na usmenom intervjuu nose 25% (dvadeset pet posto) ukupnih bodova koje može ostvariti kandidat u postupku izbora.

Na intervjuu se, prema pravilu, postavljaju pitanja iz onih oblasti koje nisu testirane na pismenom dijelu, osim pitanja čiji je cilj da razjasne odgovore date na pismenom dijelu ispita. Pitanja koja se odnose na ocjenu kompetencija kandidata podrazumijevaju:

- da kandidat kaže nešto više o sebi (ili kratka biografija kandidata);
- glavne odlike posla kojeg kandidat trenutno obavlja, kao i način na koji ga obavlja;
- da li prethodna radna iskustva i obrazovanje koriste kandidatu za radno mjesto na koje se prijavio;

- šta kandidat smatra svojim najvećim postignućem u protekloj godini i zbog čega;
- mišljenje kandidata o tome kako bi ga trenutni nadređeni opisao;
- zbog čega kandidat želi raditi na radnom mjestu na koje se prijavio;
- šta kandidat misli o sebi, koje su mu mane, a koje vrline;
- zapažanja koja bi kandidat uputio neposrednom pretpostavljenom s ciljem poboljšanja rada na svom posljednjem radnom mjestu;
- koje je i zbog čega je za kandidata najznačajnije njegovo radno iskustvo, odnosno obrazovanje koje on posjeduje;
- način planiranja radnog dana, odnosno radne sedmice, i njegovo ponašanje kada se pojavi nešto neočekivano;
- razlog napuštanja sadašnjeg posla, odnosno prethodnih poslova;
- konfliktne situacije, kada je kandidat ušao u konflikt s drugim licem, na koji način je riješio konflikt i šta bi učinio drugačije da se ponovi slična situacija;
- način na koji je kandidat odabrao obrazovno usmjerenje, koji su razlozi za to i da li je zadovoljan svojim izborom;
- da li je kandidat mijenjao obrazovno usmjerenje i zbog čega;
- način na koji kandidat rješava veće probleme, navesti primjer;

- kada kandidat smatra da izvršava poslove pod pritiskom i šta čini tada;
- koje vrste posla u dosadašnjem radu su se najviše sviđale kandidatu, a koje najmanje;
- opisati radno okruženje koje je kandidatu potrebno kako bi bio što uspješniji na poslu;
- zašto kandidat misli da je on najbolji izbor od više kandidata za radno mjesto za koje se prijavio;
- koja su očekivanja i planovi u pogledu razvoja profesionalne karijere kandidata za narednih pet godina, kao i dugoročni ciljevi;
- kako se kandidat bori sa stresom, odnosno kako podnosi stres;
- da li i na koji način se kandidat pripremao za usmeni intervju;
- razmišljanja kandidata o profesionalnoj karijeri i budućem napredovanju;
- šta je kandidat učinio za razvoj profesionalne karijere tokom posljednje dvije godine;
- da li kandidat ima i koja su pitanja za komisiju;
- da li postoji još nešto što bi komisija trebalo da zna o kandidatu, koje odluke je kandidatu najlakše, a koje najteže donijeti.

Znanje kandidata se ocjenjuje bodovima, u rasponu od nula do deset bodova, na način kako slijedi:

- kandidat izvrsno, odnosno natprosječno poznaje oblasti iz kojih je ispitivan, devet ili deset bodova;
- kandidat veoma dobro, odnosno u gornjim granicama prosjeka, poznaje oblasti iz kojih je ispitivan, sedam ili osam bodova;
- kandidat dobro, odnosno prosječno, poznaje oblasti iz kojih je ispitivan, pet ili šest bodova;
- kandidat zadovoljavajuće, odnosno minimalno potrebno, poznaje oblasti iz kojih je ispitivan, tri ili četiri boda;
- kandidat ne poznaje ili nedovoljno poznaje oblasti iz kojih je ispitivan, nula do dva boda.

→ **Selekcija kandidata**

Komisija dostavlja izvod iz zapisnika o procjeni kandidata sa preporukom za izbor kandidata gradonačelniku u roku od 24 sata od obavljenih intervjua. Gradonačelnik bira kandidata u skladu sa procedurom propisanom zakonom.

→ **Žalba na odluku o izabranom kandidatu**

Kandidati koji smatraju da su se u postupku desile nepravilnosti koje mogu utjecati na objektivnost postupka imaju pravo žalbe organu za žalbe upravnog nivoa na kojem je provedena konkursna procedura.

APELACIONA KOMISIJA VLADE BRČKO DISTRIKTA

Bulevar mira broj 1, 76100 Distrikt Brčko, BiH